

Många njöt av solens värmande strålar intill Lunds pampiga domkyrka.

Den stora lilla universitetsstaden

Upplev kultur, Nordens Pompeji och en riktigt blodig historia i Lund

LUND (LT)

Lund lär kallas den lilla storstaden, och ett besök i denna skånska universitetsstad kan absolut rekommenderas. Alla lär säkert hitta något att se och att göra i Lund, men den som är historiskt intresserad lär verkligen inte ha svårt att hitta sevärdeherna. Här kan man frossa i historia! Kulturen, historiska museet, Uppåkra och Slaget vid Lund är ju sådant man kan besöka eller ta del av i denna stad.

Vi har ju haft en ovanligt seg och långdragen vinter, det kan inte ha undgått någon. Artikelförfattaren med fru Ann-Sofie brukar rulla iväg med husvagnen så fort temperaturen är anständig och då snön varit borta en tid. Men husvagnen har fått vila länge för när snöväden stod på kö

trots att mars – kallad värmånaden i den gammelnordiska kalendern – gick mot sitt slut, pratade vi istället om ett par hotellnätter. Så blev det också, för med väldigt kort framförhållning valde vi att boka två nätter på Elite Hotel Ideon i Lund. Det innebar en ganska så lång bilresa från Östergötland, men vi visste att vi skulle komma till en mycket intressant och trevlig stad och dessutom kunde vi ju hoppas på att få möta våren i Skåne.

Boxholm låg inbäddat i ett ganska så tjockt snötäcke efter det kraftiga snöfallet två dagar tidigare, men neråt Sävsjö och Värnamo möttes vi av barmark. Solen strålade hela tiden och när vi stannade för en fikarast så kände vi verkligen att våren kommit betydligt längre än hemma. Det var så där ljuvligt trevligt som det bara är när vintern rasat ut. Elite Hotel Ideon ligger i utkanten av Lund och på ”rätt” sida av staden med tanke på varifrån vi anlände. Ho-

tellet påstås vara Lunds högsta byggnad så det syntes från långt håll. Vi checkade in och bar in vår packning för att omedelbart därefter sätta oss i bilen igen för att ta oss till Uppåkra några kilometer bort. Strax söder om Lund ligger nämligen norra Europas mest spännande arkeologiska fyndplats. Eller fyndplatser, för bara 0,2 procent har grävts ut av det enorma området som var bebott i 700 år. Det vill säga fem gånger så länge som Birka. Uppåkra har kallats för Nordens Pompeji! Att fokus skulle ligga på historia under vår resa till Lund var planerat, så att börja med ett besök vid Uppåkra var ju klokt.

Vi vaknade upp till en ny och solig dag. Vi startade med en stadig hotellfrukost innan vi gav oss ut i den skånska vårluften. Lite research hade vi ju gjort inför resan och då konstaterade vi att det finns spårvagnar i den skånska universitetsstaden. Lunds spårvagnslinje invigdes i decem-

ber 2020. Det är det första nyanlagda spårvägsystemet i Sverige sedan 1911! Och bara 250 meter från vårt hotell fanns en station där spårvagnarna gjorde stopp. Det visade sig vara fullständigt suveränt att använda sig av detta transportmedel. Vi köpte biljetter med telefonen och sen var det bara att kliva på, slå sig ner och åka med. Så skönt att slippa ta med bilen till innerstaden, för det är inte lätt att hitta parkeringsplatser i Lund, och gratis är det ju inte heller.

Ett besök på Kulturen i Lund var ju självklart! Kulturhistoriska föreningen för södra Sverige är det fullständiga namnet på föreningen. Den stiftades år 1882 och är en ideell förening som förvaltar ett antal museer och friluftsmuseer på flera platser i Skåne sedan invigningen av anläggningen i Lund 1892 så bedrivs huvuddelen av verksamheten just där. Friluftsmuseet är landets näst äldsta efter Skansen. ”Detta under-

bara ställe” kommenterade en vän vårt besök på Kulturen, och det är bara att hålla med. Det finns så enormt mycket att se, utställningar och samlingar, så ett besök på Kulturen kan ta timmar! Vi fick dock begränsa oss, för det fanns ju mer vi ville se och hinna med under vårt Lunda-besök.

Ett besök på Lunds universitets historiska museum var något vi absolut inte ville missa. Det ligger helt nära Kulturen. På detta museum var vi så sitter Maria med Jesusbar-net i famnen och när uret spelar öppnas dörren och sju figurer går i procession förbi Maria och Jesusbar-net. Figurerna är de tre vise männen och deras tre tjänare. Konungarna böjer sitt huvud för Maria och Jesus när de passerar och samtidigt spelas den medeltida hymnen In dulci jubilo.

Längs med domkyrkan hade mycket människor slagit sig ner denna dag för att njuta av en värmande sol. Och i den botaniska trädgården –

der förresten på att den stora boplatsten Uppåkra upphörde att existera i samband med att Lund bildades, något som tycks ha sammanfallit med att människorna i trakten kristnades.

I Lunds domkyrka finns ett astronomiskt ur, och det bör ju inte Lundaturisten missa. Uret är från åren 1422–25! Det är riddare som markerar dygnets timmar genom att slå sina svärd mot varandra. Och så sitter Maria med Jesusbar-net i famnen och när uret spelar öppnas dörren och sju figurer går i procession förbi Maria och Jesusbar-net. Figurerna är de tre vise männen och deras tre tjänare. Konungarna böjer sitt huvud för Maria och Jesus när de passerar och samtidigt spelas den medeltida hymnen In dulci jubilo.

Längs med domkyrkan hade mycket människor slagit sig ner denna dag för att njuta av en värmande sol. Och i den botaniska trädgården –

Kungshuset i Lund ligger vid Lundagård. Huset byggdes 1578-1584. Det var från början residens för danske kungens länsman. Det blev Lunds universitets huvudbyggnad på 1600-talet och det var på detta sätt fram till 1882.

I Lunds norra utkant finns ett minnesmonument över Slaget vid Lund. På monumentets ena sida kan man läsa: 1676 den 4 december stridde och blödde här folk av samma stam. Försonade efterkommande reste minnesmärket.

Mårtenstorg är ett torg i Lund sedan 1842. Här är det torg-handel helgfria vardagar. Huset mitt i bild är Krognoshuset. Det är Lunds äldsta profana byggnad, troligen uppfört kring år 1300. Numera använd för konstutställningar.

Kulturen i Lund invigdes 1892. Här finns friluftsmuseum och utställningar och en himla massa att se!

I Lund invigdes en ny spårvagnslinje i december 2020. Att ta spårvagnen från hotellet till innerstaden var ju perfekt!

eller Botan som den kallas i folkmun – var det mycket folk som fikade, spelade kubb eller bara njöt av det ljuvliga vädret nu när vinterkylan släppt sitt grepp.

Den grönskande och blommande oasen, anlagd på denna plats under 1860-talet, är väldigt populär men det är också en viktig kunskapsbank. Tusentals arter från världens alla hörn trängs i den åtta hektar stora trädgården.

Restauranger finns det mängder att välja på i denna stad, och det blev en italiensk

restaurang för vår del. Då var det ganska skönt att sitta ner en stund och vila benen och att smälta alla intryck. Lund är ju en stad där man kan gå omkring utan något egentligt mål, det räcker långt att bara kolla in alla gamla byggnader och smala gränder.

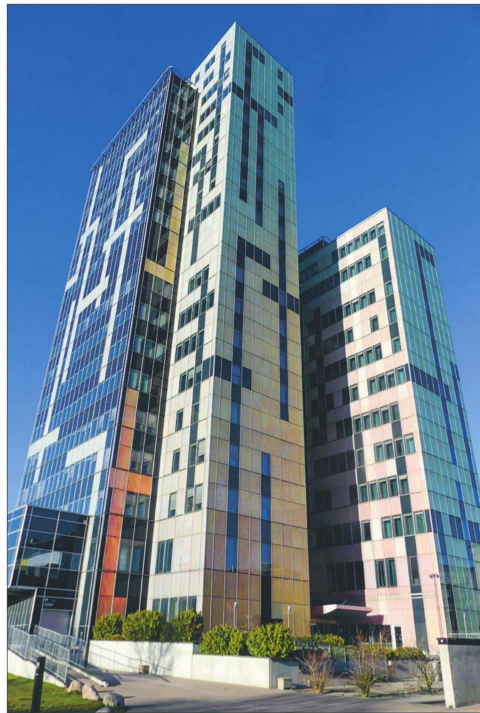
På väg mot Clemenstorget för att hoppa på spårvagnen som skulle ta oss tillbaka till hotellet gick vi förbi ett gult gammalt hus med texten ”Här bodde Esaias Tegnér 1813-1816”. Huset är också

museum, men öppet endast sommardid.

Det blev en ny dag och dags att styra hem till Östergötland igen. Men innan dess blev det ett stopp vid minnesmonumentet efter Slaget vid Lund. Året var 1676 och Danmark ville ta tillbaka landskapen de förlorat 18 år tidigare. Slaget räknas som det blodigaste som någonsin har ägt rum i norra Europa. Det var en ren slakt! Sverige med Karl XI segrade ju i slaget, trots att man numerärt var underlägsen. 13 000 stred

för Danmark och 8 000 för Sverige. Totalt stupade runt 9 000 soldater. De låg kvar på slagfältet i över en månad eftersom marken var så frusen att de inte kunde begravas.

Det avgörande slaget lär ha ägt rum på fältet mellan kyrkorna Norra Nöbbelöv och Vallkärra. Var massgravarna efter alla stupade är belägna är det ingen som vet. Vi stannade till vid Norra Nöbbelövs kyrka och när man där gjorde en tillbyggnad 1995 så hittades en av alla de massgravar

Elite Hotell Ideon lär vara Lunds högst byggnad och ligger i utkanten av staden. Ett tips för den som vill utforska Lund.

Vapnens roll i historien och samtiden är en avdelning på Kulturen och där kan man till exempel se mängder av vapen samt denna rustning.

I Lunds domkyrka finns ett astronomiskt ur, och det bör ju inte Lundaturisten missa. Uret är från åren 1422–25.

som måste finnas. Man fann skelettdelar av ett tjugotal individer, en del med huggmärken. Det var sporrar, rembeslag och uniformsknappar blandade med skeletten så tveklöst var det stupade efter Slaget vid Lund som kommit fram i dagen efter att ha varit dolt i 319 år.

”Den lilla storstaden” lär vara en kommunslogan för Lund, även om den kanske inte används så ofta. Med cirka 95 000 invånare i tätorten och 128 000 i kommunen så är det ju en slogan som känns

passande. För med tanke på hur mycket det finns att se i Lund så känns ju staden större än vad den är.

Skissernas museum, stadsparken, Drottens kyrkoruin, Allhelgonakyrkan och saluhallen är sådant vi inte hann med denna gång. För att inte tala om allt sevärt i omgivningarna. Men därmed finns det ju en anledning att åka tillbaka till trevliga Lund. Om en stund...

Text och bild: KLAS JOHANSSON